

Sendemandsmødet 12. maj 2012

BESTYRELSENS BERETNING OM GRÆNSEFORENINGENS VIRKSOMHED I DET FORLØBNE ÅR.

Kære Sendemænd af begge køn. Kære medlemmer af Grænseforeningen. Kære samarbejdspartnere og gæster fra begge sider af grænsen.

Det er nu blevet en fast indarbejdet del af årsrytmen, at Grænseforeningens Sendemandsmøde ligger om foråret, for nu er det tredje gang vi samles på denne årstid. Men at den nye årsrytme er ved at blive rutine betyder ikke på nogen måde, at det er arbejdet i grænselandet og for det danske mindretals ve og vel også blevet. Tværtimod er situationen den, at der i det forløbne år er sket meget af stor betydning for såvel mindretallet som Grænseforeningen. Ja, man kan sige årsforløbet kulminerede i søndags med landdagsvalget i Slesvig-Holsten.

KAMPEN MOD DE DISKRIMINERENDE BESPARELSER.

Dette valg skal jeg ikke sige så meget om, fordi vi for lang tid siden spurgte Anke Spoorendonk om hun ville komme til Sendemandsmødet og give os en frontberetning seks dage efter valget, hvad vi er meget glade for at Anke sagde ja til.

Det helt ekstraordinære ved landdagsvalget i år ses bl.a. af, at SSV for første gang gik til valg med et regeringsskifte som partiets erklærede mål. Og når det var tilfældet, skyldes det naturligvis den diskriminerende besparelse over for mindretallets skoler på 4.7 millioner euro årligt som CDU-FDP regeringen gennemtrumfede med én stemmes flertal den 15. december 2010. En besparelse, som nu har været gennemført i både 2011 og 2012. Takket være mindretallets konsekvente protester og en aktiv indsats fra den danske regering, Sydslesvigudvalget og andre gode kræfter – herunder Grænseforeningen – har forbundsregeringen i Berlin nu to gange aldeles ekstraordinært tilført de danske skoler 3.5 millioner euro for at undgå irritationer i det ellers så gode dansk-tyske forhold.

Men sagen drejer sig ikke kun om penge. Den 26. januar i fjor ændrede den slesvig-holstenske regering skoleloven, så børn i mindretallets skoler nu ikke længere har ret til samme beløb i støtte som børnene i de tyske offentlige skoler, men kun til 85%. Et slag i ansigtet på mindretallet, og en hån som har sat kampen for ligestilling flere tiår tilbage.

På trods af de mange protester har regeringskoalitionen af kristelige og frie demokrater ikke været til hverken at hugge eller stikke i. Situationen i Sydslesvig har da i lang tid været den, at man har villet afvente valget i søndags. Den 24. januar 2011 vedtog det Sydslesvigske Samråd nemlig en resolution, hvori det blev fastslået, at såvel ændringerne i skoleloven som besparelserne bryder med ligestillingsprincippet. Men da det kun er CDU og FDP, der står fast på diskriminationen, mens de

andre partier har tilkendegivet, at de vil arbejde for en tilbagevenden til ligestillingen, besluttede samrådet at satse hårdt på et regeringsskifte ved valget. Hvis ikke det lykkes, vil man fortsat forbeholde sig ret til at tage sagen op ved domstolene, som der tidligere har været tale om.

For Grænseforeningen har det været vigtigt at sikre, at den nye danske regering er lige så opmærksom på sagen, som den tidligere regering var. Derfor skrev vi et brev til udenrigsminister Villy Søvndal den 13. december, men var heldigvis klar over, at det nærmest var en formssag. For den tale Folketingets formand, Mogens Lykketoft, holdt den 17. november ved starten på det årlige besøg i København for repræsentanter fra det danske mindretal, som Grænseforeningen og SSF arrangerer, efterlod ikke mindste tvivl om, at den stærkt kritiske danske holdning over de diskriminerende besparelser er uændret efter regeringsskiftet først i oktober.

HISTORISKE MARKERINGER.

I bestyrelsen har vi den holdning, at den beskæmmende besparelse og tilsvarende forkastelige ændring af den slesvig-holstenske skolelov, ikke skal have lov til at overskygge de mange fremskridt i det dansk-tyske forhold, som de senere år har vist så mange eksempler på.

Historiske markeringer kan være et direkte symbol på disse fremskridt eller de kan kaste lys ind over hvor forandret det politiske landskab i grænselandet lykkeligtvis er blevet.

En markering, som i sig selv var et symbol på fremskridtene, var Istedløvens hjemkomst til Flensborg den 10. september. Vi kunne allerede begynde at glæde os til det ved Sendemandsmødet i fjor, for da var datoen fastlagt. Og som det siden er blevet beskrevet mange steder, blev både afsløringen på den gamle historiske kirkegård i Flensborg af den hjemvendte statue og den efterfølgende reception på rådhuset for en indbudt skare, værdige rammer om en begivenhed med lange historiske linjer.

En anden begivenhed, som kaster lys ind over forandringerne, der er sket, har ikke har fået slet så megen opmærksomhed, men den skal nævnes også i dag. Jeg tænker på festligholdelsen af H.P. Hanssens 150 års dag den 21. februar. Der var markeringer både i Haderslev og Aabenraa. Det sidste sted var der en storstilet sammenkomst på Folkehjem, arrangeret af Sprogforeningen.

Efterfølgende har Historisk Samfund for Sønderjylland udsendt et meget læseværdigt temanummer om H.P. Hanssen som årets tredje nummer af Sønderjysk Månedsskrift.

I indledningen til temanummeret skriver redaktionen i en central passage: ”Næppe nogen anden dansk politiker har betydet så meget for Genforeningen i 1920 og ikke mindst for, at der på længere sigt blev skabt ro om grænsen. Han skabte faste organisatoriske rammer for det nationale arbejde uden at tabe det langsigtede mål, Nordslesvigs genforening med Danmark, af sigte. Og da målet var nær, efter Tysklands sammenbrud, gik han mod strømmen, men med tiden, for en afstemning om en grænse. Han fik derfor ikke den naturlige plads ved Genforeningsfesten på Dybbøl Banke i 1920, men så meget desto mere i historien”.

Markeringen i Haderslev bestod i, at mindestenen for det sidste danske folkemøde i byen under præjsisk herredømme den 14. juni 1914 – et møde hvor H.P.Hanssen holdt en storstilet tale – er blevet trukket frem fra en anonym placering langt inde på grunden til et nyindrettet lille anlæg helt fremme ved Parkvej. På samme måde som med monumentet i Aabenraa er mindestenen i Haderslev blevet forsynet med en informationstavle med tekst udarbejdet af Inge Adriansen og Hans Schultz Hansen. Desuden kan man ved hjælp af nutidens teknik, hvor en telefon ikke blot er en telefon, men en smartphone med en masse egenskaber, også standse op og høre uddrag af H.P. Hanssens tale – indtalt af ham selv!

Med skam at melde var det ved noget af en tilfældighed vi opdagede, at Grænseforeningen sammen med Sprogforeningen og Skoleforeningen ejede den store grund på Parkvej 27. Men nu da opdagelsen var gjort, har vi i et fint samarbejde med de to andre foreninger sikret mindestenen og dens placering for eftertiden, og vi har solgt grunden for 1.8 millioner kroner.

Bestyrelsen har besluttet, at Grænseforeningens del af provenuet skal gå ubeskåret til landsindsamlingen for at fremtidssikre Dybbøl Mølle. Som jeg nævnte på Sendemandsmødet i fjor, havde vi da netop fået en henvendelse fra møllens bestyrelse, om Grænseforeningen kunne være interesseret i at gå ind i et samarbejde med den selvejende institution Dybbøl Mølle om at fremtidssikre økonomien. Det var bestyrelsen ikke et øjeblik i tvivl om, at vi skulle svare ja til, og det førte så frem til, at jeg på et møde på Sønderborg Slot den 16. maj foreslog, at Grænseforeningen satte sig i spidsen for en landsindsamling. Ikke overraskende var det en idé, Dybbøl Møllens formand Jens Møller tog imod med begejstring.

Nærmere drøftelser viste, at da møllen hvert år mangler omkring en kvart million kroner for at enderne kan nå sammen, ville det være naturligt at sætte som mål for landsindsamlingen, at den inden 150 året for stormen på Dybbøl – altså den 18. april 2014 – skal rejse 5 millioner kroner. Afkastet fra et sådant beløb vil kunne sikre, at møllens årsregnskaber kommer i balance og bygningen kan blive løbende vedligeholdt.

Rent bortset fra, at man kan mene det er aldeles urimeligt, at en landsindsamling for at sikre Dybbøl Mølle er nødvendig - jeg mener, møllen er vort vigtigste nationale symbol i nyere tid med betydning også i et tysk og et europæisk perspektiv – så har det været en stor glæde at opleve, hvor positivt Grænseforeningens medlemmer har taget imod landsindsamlingen, som officielt blev sat i søen den 23. august.

Det er først og fremmest Grænseforeningens medlemmers fortjeneste, at indsamlingen kom godt fra start med tæt på 400.000 kroner. Dertil kommer så provenuet fra vores tredjedel af grundsalget i Haderslev, som sikrer, at vi nu er meget tæt på at runde den første million. Derefter tager vi fat på at sende en lang række fondsansøgninger med anmodninger om bidrag til det gode formål.

SOMMERENS DEBAT.

At historiske markeringer også kan vække stærke følelser, har netop Dybbøl og 150 års markeringen demonstreret til overflod i det forløbne år.

Som mange af de tilstedeværende utvivlsomt vil huske, foreslog Kenn André Stilling i fjor, at der skulle rejses et nyt monument på Dybbøl op til april 2014, og at man skulle forsøge at få den tyske kunstner Anselm Kiefer til at udføre monumentet.

Grænseforeningens bestyrelse blev bedt om at tage stilling til idéen, og på et møde den 26. marts mente vi, at der var tale om en idé med positive muligheder. Dog var bestyrelsen klart afvisende over for tanken om, at ruinerne af det bortsprængte "Düppel Denkmal" skulle bruges i det nye monument, ligesom vi var imod forslaget om at placere det i Skanse 4, da der efter bestyrelsens mening ikke må foretages noget som svækker Dybbøl Mølles placering i landskabet som et vigtigt nationalt symbol.

Bestyrelsens stillingtagen til en idé, som ingen vidste om der var mulighed for at gennemføre, blev kernen i en ganske omfattende presseaktivitet i først og fremmest Flensborg Avis og Jyske Vestkysten hen over sommeren. Med ind i sagen gik også, at især Grænseforeningens formand angiveligt skulle være begejstret for, at tyske soldater nu optræder bevæbnede ved mindedagen på Dybbøl den 18. april, samt at Grænseforeningen ved lanceringen af projektet om "Generation Slesvig" havde villet arbejde for at afskaffe betegnelsen Sønderjylland.

Utilfredsheden blev kraftigt tilkendegivet af bestyrelsen for Grænseforeningen i Sønderborg. Som altid, når en uenighed er tydelig, forsøgte vi at komme i dialog om sagen, og den 31. august mødtes Sønderborg bestyrelsen med Jens Andresen, Knud-Erik Therkelsen og jeg ved et møde i Broager.

På dette møde var det meget tydeligt, at vi var uenige om monumentidéen og om markeringen af 18. april. Derimod opnåede vi enighed om, at der var tale om en klokkeklar misforståelse, når nogle havde den opfattelse, at vi ved at lancere "Generation Slesvig" projektet ønskede at afskaffe den gamle smukke betegnelse Sønderjylland.

Men den slags har jo sit eget liv, og ind under jul kunne man opleve Sønderjylland/Slesvig diskussionen morsomt skildret på en helsidestegning i Rummelpotten forestillende Frode Kristoffersen og mig på hver vores vægtskål. Så kan man ikke nå højere.

I samme Rummelpotte skrev redaktør Svend Erik Ravn i sin indgangsbøn, at der er "For lidt humor i grænselandet". Med udtrykkelig henvisning til Dybbøl og Slesvig-Sønderjylland debatterne spurgte redaktøren: "Tager vi sønderjyder fortiden alt for tungt? Er landsdelen præget af alt for kloge mænd og kvinder, der ser bagud i historien, altid ved bedre, gør livet humørløst og skræmmer unge væk fra det sønderjyske ved altid at diskutere, hvad der er sket - og ikke hvad der kan ske?"

På det tidspunkt Rummelpotten udkom, havde bølgerne lagt sig så nogenlunde. Dog først efter at der havde været afholdt et møde mellem de fem sønderjyske lokalforeninger den 26. september, hvor man i skarpe vendinger tog afstand fra bestyrelsens positive holdning til monumentidéen på Dybbøl og opfordrede mig til at skrive et brev til kommandanten på Sønderborg kaserne og bede ham genoverveje 18. april markeringens militære præg.

Det var tydeligt for formandskabet, at der nu måtte handles. Vi udarbejdede derfor et forslag til en pressemeddelelse, som bestyrelsens tiltrådte og udsendte 28. september, og hvoraf det fremgik, at Grænseforeningen ikke længere kunne støtte Kenn André Stillings idé om et monument på Dybbøl, og at jeg på foreningens vegne ville skrive til oberst Ravn i Sønderborg med anmodning om, at soldaterne optræder mindre militaristisk i forbindelse med mindehøjtideligheden. Et sådant brev havde jeg ikke besvær med at skrive. For Grænseforeningens bestyrelse er det afgørende på Dybbøl den 18. april ikke deltagernes udrustning, men at danske og tyske kan optræde side om side som tegn på, at det anerkendes, at begge parter har en Dybbøl historie. Brevet til oberst Ravn medførte et venligt, men klart afvisende svar fra ham.

Når jeg før citerede Rummelpottens redaktør for, at man godt kan savne humor og opmærksomhed på fremtiden i debatterne i Sønderjylland, så gjorde jeg det med tilslutning.

Hele bataljen om en idé - et Dybbøl monument, som aldrig bliver til noget - har efter bestyrelsens opfattelse afsløret to tydelige forhold.

For det første har det været en debat, som næsten udelukkende har været ført syd for Kongeåen. Resten af Grænseforeningen - for slet ikke at tale om offentligheden - har ikke været synderligt optaget af bataljen. Det er måske ikke så overraskende. Men det maner naturligvis til eftertanke, når man skal holde sammen på en stor landsdækkende forening, at spørgsmålet om, på hvilken side af 1864 grænsen man er født, spiller tydeligt ind i ens stillingtagen til historiske symboler.

For det andet har bølgegangen hen over sommeren vist, at debatkulturen i Grænseforeningen er for dårlig. En diskussion, som den vi har oplevet, burde først og fremmest føres på møder i Grænseforeningens regi - inklusive Sendemandsmødet - og ikke i pressen. Men det kræver naturligvis, at alle parter ønsker at arbejde for at nå frem til en fælles kurs til gavn for den forhåbentlige fælles sag.

Der skal ikke herske tvivl om, at bestyrelsen finder det meget positivt, at der i de senere år gentagne gange har været debat om Grænseforeningens kurs. Hvis ikke der var sådanne debatter, ville det være et sikkert tegn på, at foreningen var stivnet og ude af stand til at forny sig. Det, der er afgørende vigtigt, er i de mange diskussioner at fastholde det helhedssyn, som er foreningens, og hvor den nødvendige fornyelse er i balance med vores respekt for historien og traditionerne.

FORENINGENS TRIVSEL.

Der er næppe tvivl om, at der bag en del af diskussionerne ligger en opfattelse af, at Grænseforeningen i de senere år har forandret sig for kraftigt.

Derfor er det netop vigtigt at minde om, at mottoet for vor politiske strategi i perioden 2011-2015 på samme måde som strategien i den foregående fireårs periode hedder ”fornyelse og tradition”. Vi fornyer os, ja vist, men vi glemmer ikke traditionen. Vi arbejder ufortrødent for at ”fastholde og styrke et dansk, folkeligt fællesskab, som tværs over grænsen er baseret på fælles sprog, kultur og værdier”. Det betyder også, at alle Grænseforeningens traditionelle opgaver varetages med energi og lidenskab. Lad mig blot som et enkelt, om end vigtigt eksempel nævne, at ferie børns arbejdet i det sidste par år har været udsat for en gennemgribende fornyelse og revitalisering som har medført, at mange års tilbagegang i antallet af børn, der kommer på ferieophold i Danmark, er stoppet. Og i 2011 kunne vi yderligere glæde os over, at det var meget få børn, der rejste hjem før tiden. Desuden var der grøde i det ret nye initiativ med udveksling af skolebørn i uge 45-46. Hvor der var 56 med i det første år, som var 2010, blev antallet i fjor næsten fordoblet til 102, og vi arbejder trøstigt videre.

Ved en behjertet indsats kan det lade sig gøre at få ny optimisme ind – også i vore traditionelle opgaver.

På samme måde som i den foregående fireårs periode er det også i 2011-2015 ungdommen, der har en særlig prioritet i vort arbejde. At forny profilen så den forekommer nye generationer vedkommende og interessant, er den eneste måde, hvorpå vi på sigt kan sikre Grænseforeningens overlevelse til gavn for danskheden i grænselandet. Den store indsats med elevambassadører, kulturmødeambassadører, pantbod på Roskilde festivalen, besøg i København af afgangseleverne fra Duborg og A.P. Møller skolerne og hvad man ellers kan nævne, begynder at sætte sig positive spor. Hvad også dette Sendemandsmøde bærer præg af.

Jeg vil gerne henlede Jeres opmærksomhed på den beretning fra Ungeudvalget, som Sigrid Andersen har fremsendt til Sendemandsmødet. I den omtaler hun et idékatalog over initiativer lokalforeningerne kan igangsætte og hvori ungeperspektivet indgår. Det er et katalog udvalget er ved at udarbejde. Men der savnes lokalforeninger, som vil være med til at afprøve nogle af idéerne i samarbejde med de unge!

I det hele taget er det billedet af livet i Grænseforeningen, at der i mange lokalforeninger gøres et storartet arbejde på et solidt grundlag. Andre steder arbejdes der også godt, men arbejdet hænger i høj grad på nogle enkelte, uundværlige ildsjæle. Og der er lokalforeninger, som fører en mere stilfærdig tilværelse. Lokalforeningerne er rygmarven i Grænseforeningens arbejde, og derfor er indsatsen for at lokalforeningerne kan trives af største vigtighed.

Selv om vi som sagt holder fast i de traditionelle opgaver, er det jo naturligt nok, at det er fornyelsesprocessen og dens projekter, der tiltrækker sig størst opmærksomhed. I en forandringsproces er det ekstra vigtigt at være opmærksom på at sikre sammenhængskraften i en gammel, hæderkronet paraplyorganisation som Grænseforeningen.

Derfor har vi som tidligere nævnt på bestyrelsesmødet i august 2010 nedsat et udvalg, som simpelthen hedder bestyrelsesudvalget.

Udvalget følger den lagte køreplan som betyder, at der i august 2011 skulle fremlægges mindst 12 nye idéer til konkrete initiativer i lokalforeningerne, som bygger bro til hovedforeningens projekter og initiativer. Ligeledes skulle der fremlægges mindst 12 idéer til nye måder, hvorpå hovedforeningen kan støtte lokalforeningernes aktiviteter.

Dette er også sket efter gode drøftelser i bestyrelsen og på formandsmøderne. Disse møder for lokalforeningsformænd har vist sig at være en oplagt god ide, og det er vedtaget i bestyrelsen, at vi fremover fast afholder to møder om foråret og to om efteråret. Hele formandskabet, altså formand og næstformænd, skal så vidt muligt deltage i disse møder sammen med sekretariatet, ligesom bestyrelsens øvrige medlemmer sigter mod at deltage i de møder, der passer geografisk bedst, idet vi i hver sæson både holder et møde vest for Storebælt og et møde øst for.

Det siger sig selv, at man ikke kan implementere en sådan skov af idéer, som bestyrelsesudvalget har fremlagt, på én gang. Derfor har udvalget udarbejdet en prioriteret liste over, hvilke emner, der først skal tages fat på, og denne køreplan tiltrådte bestyrelsen på et møde i Viborg den 21. april.

OPLYSNINGSARBEJDET.

Grænseforeningens oplysningsarbejde står stadig mere centralt i hovedforeningens virke.

Grænsen udkommer synligt for alle seks gange om året og høster først og fremmest roser for den fornyelsesproces, der er sket. Således er bladet i dag ikke blot af stor værdi som medlemsblad, men er blevet, som det hedder, et "magasin for mindretal, sprog og kultur".

Til at støtte redaktøren i arbejdet har vi nu nedsat et Medieudvalg med bestyrelsesmedlem Svend Beiter som formand. Udvalget fik sit kommissorium og sin sammensætning godkendt på bestyrelsesmødet den 21. april.

Bladet er imidlertid kun en del af oplysningsarbejdet. Også Grænseforeningen har for længst erkendt såvel internettets som de nye sociale mediers hastigt stigende betydning.

Vi har derfor brugt mange kræfter på at forny Grænseforeningens hjemmeside, så den siden oktober har kunnet opleves i en gennemgribende forandret skikkelse, og er rustet til i endnu højere grad at

kunne være det sted danskerne først og fremmest henvender sig, når de vil have svar på spørgsmål om grænselandets forhold. Det skyldes det helt unikke leksikon, et veritabelt elektronisk opslagsværk, som er en del af hjemmesiden.

Men desuden har vi siden efteråret haft endnu en hjemmeside i spil, nemlig ”grænsen.dk”, der skal være et debatforum om grænselandet, og om mindretal, sprog og kultur. Et blad, der kommer hver anden måned, er meget dårligt egnet som debatforum, men det kan vi nu med ”grænsen.dk” rette op på.

Det tager tid at sætte et sådant skib i søen – og derefter tager det tid i den moderne medievirkelighed før folk opdager, at det er der – men redaktionen bag den nye hjemmeside arbejder ufortrødent løs på at få den ud i frit debatfarvand.

Der er ikke mindste tvivl om, at det er Grænseforeningens bevidste og fremadrettede oplysningsarbejde, der ligger bag ved det meget glædelige forhold, at vi for 2012 har indgået en egentlig resultataftale med Sydslesvigudvalget.

Det var forhandlinger med det tidligere udvalg med Kim Andersen som formand, der førte frem til, at aftalen blev indgået. Men det blev på den nye udvalgsformand, Benny Engelbrechts kontor på Christiansborg, aftalen blev underskrevet den 10. februar i år.

Vi har dermed taget et stort skridt i retning af, at Sydslesvigloven får den betydning for Grænseforeningens arbejde, som vi hele tiden har håbet på. Og vi satser målrettet på, at 2012 aftalen skal blive indgangen til et længerevarende samarbejde med Sydslesvigudvalget.

Behovet for vort oplysningsarbejde er i hvert fald stort. Det har vi ofte påstået, men nu ved vi noget mere om det.

I november fik vi analyseinstituttet Epinion til at udarbejde en meget enkel undersøgelse om danskernes kendskab til det danske mindretal i Sydslesvig.

Det stod imidlertid hurtigt klart, at skulle vi have et værktøj, der virkelig kunne bruges, måtte vi gå grundigere til værks. Vi bestilte derfor hos Epinion en større og mere detaljeret undersøgelse med spørgsmål, der i interviewform blev stillet til 1016 danskere på 18 år og derover. Interviewene blev gennemført i marts måned, og vi fik undersøgelsesrapporten den 29.marts.

Her har vi et værktøj, som man ikke tidligere har haft.

Jeg skal ikke gå i detaljer med undersøgelsen, som vi er i færd med at bearbejde nærmere, men lad mig blot trække nogle eksempler frem, som taler et tydeligt sprog.

Umiddelbart lyder det lifligt, at 89% svarer ja til, at de har hørt om det danske mindretal. Og det kan ikke undre, at når man tager personer over 56 år, er det hele 97%, der har hørt om mindretallet, mens det hos de 18-34 årige er 76%.

Men det er én ting at have hørt om mindretallet. Noget ganske andet er det, om man selv har været i kontakt med Sydslesvig. 53% af de adspurgte har været på besøg i Sydslesvig, men det er kun små encifrede procenter som har været i kontakt med mindretallet eller måske endog har deltaget i et arrangement i Sydslesvig hos mindretallet.

I den historiske afdeling er det kun godt halvdelen, 52%, som er klar over, at grænsen mellem Danmark og Tyskland er fastlagt på baggrund af en folkeafstemning blandt borgerne i grænselandet. Og det er kun 32% som er klar over, at grænsedragningen fandt sted i 1920.

Lad disse eksempler være tilstrækkeligt i første omgang til at vise, at der er nok at tage fat på i oplysningsarbejdet. Men jeg vil gerne tilføje, at svarene gang på gang dokumenterer, at den ældre del af befolkningen er klart bedre orienteret om grænselandet og dets forhold end de unge og yngre er. Hvilket blot understreger det rigtige i, at det er imod de sidstnævnte vi først og fremmest retter oplysningsarbejdet.

GRÆNSEFORENINGENS HUS.

Naturligvis skal det nævnes i denne beretning, at vi har solgt vores ejendom på Peder Skrams Gade 5 i København. Det er omtalt i den skriftlige beretning, men det er en så stor begivenhed, at der skal knyttes et par ord til salget. For sagen har, som der står i den skriftlige beretning, været et gennemgående tema i årets bestyrelsesmøder. Man kan også sige det på den måde, at det var en enig bestyrelse, som den 4. december 2010 besluttede at sætte ejendommen til salg, og det var en lige så enig bestyrelse, som den 3. december 2011 besluttede at sige ja til det tilbud om en pris på 22 millioner kroner, som da forelå. Megen aktivitet har fundet sted mellem de to datoer.

Der er ikke umiddelbart nogen økonomisk fordel ved salget. Afkastet fra de værdipapirer vi nu får, vil med det nuværende renteniveau sikre, at der ikke er mærkbar forskel på, om vi er ejer eller lejer. Men så snart renteniveauet på et tidspunkt begynder at stige, vil virkeligheden naturligvis være en anden – og mere fordelagtig.

Dertil kommer så, at salget sparer os for en meget betydelig udgift til en helt nødvendig, gennemgribende reovering af taget og husets øverste etage. Ligesom de ressourcer, vi har brugt på at administrere ejendommen, nu kan bruges på anden måde.

Salget er gennemført med virkning fra 1. april 2012, så nu bor vi altså til leje i Peder Skrams Gade. Det var en betingelse for handelen fra vor side, at vi kunne blive boende som lejere og er uopsigelige

fra ejers side i 15 år. Hvorimod vi selv kan sige op efter 7 ½ år. De samme betingelser gælder for oplysningsforbundet FOF, som siden efteråret har boet på hele førstesalen i huset.

TAK.

Meget har været nævnt i denne beretning, men endnu meget mere har ikke været omtalt. Jeg tror inidldertid der er sagt nok til at man vil forstå, at også i de forløbne tolv måneder har Grænseforeningens sekretariat med Knud-Erik Therkelsen i spidsen haft hænderne fulde. Når man er til møder i sekretariatet eller bare kigger inden for, kan man somme tider have en oplevelse af, at medarbejderne har en vis masochistisk fryd ved at have mange bolde i luften. I hvert fald er det rigtigt, som en lokalforeningsformand sagde ved formandsmødet i Jystrup i februar, at uanset hvor meget det brænder på i Peder Skrams Gade, så får man altid en venlig og hurtig hjælp.

Derfor skal der også i år lyde en varm tak til hver enkelt af sekretariatets medarbejdere for engageret og professionel indsats.

Og selv om det er bestyrelsens beretning, tillader formanden sig at rette en tak til næstformændene og de øvrige kolleger i bestyrelsen for godt samarbejde og engagerede drøftelser i beretningsperioden om de anliggender, der nu engang optager os, som synes det er særdeles vigtigt, ”at støtte danskheden i grænselandet, særligt syd for grænsen, at udbrede kendskabet til grænselandets forhold samt at bevare og styrke dansk sprog og kultur”.

På bestyrelsens vegne / Finn Slumstrup